

Pilotski projekt varna soba za injiciranje drog

Varne sobe so visoko specializirani programi različnih intervencij zmanjševanja škode, namenjeni intravenoznim uporabnikom drog, ki omogočajo neposredno implementacijo vseh preventivnih postopkov pri injiciranju drog. Oblikovali so se v urbanih področjih z "odprtimi scenami drog" kot odgovor na posledice uporabe prepovedanih drog v javnih okoljih - injiciranje na ulicah, železniških postajah, na stopniških stanovanjskih zgradb, ki se pojavlja kljub dostopnosti različnih programov pomoči in kljub prizadevanjem organov pregona, da bi preprečili preprodajo in uporabo drog v javnosti.

Pomembni cilji programa varne sobe za injiciranje so:

1. Zmanjšanje vidne uporabe drog v lokalni skupnosti in s tem izboljšanje skrbi za javno zdravje (zmanjšanje nevarnosti okužb med splošno populacijo zaradi odvrženih/uporabljenih igel, manjše število odvrženih injekcijskih igel v lokalni skupnosti in s tem boljše počutje prebivalcev).
2. Zagotavljanje prostora za varnejšo uporabo drog v nadzorovanem in sterilnem okolju.
3. Zmanjšanje število smrtnih primerov uporabnikov drog zaradi predoziranja.
4. Zmanjšanje souporabe pribora in posledično zmanjšanje z krvjo prenosljivih virusnih okužb (HIV, Hepatitis C, Hepatitis B).
5. Takojšnja in učinkovita obravnave predoziranja in drugih poškodb ter nudenje ustreznih zdravstveno preventivnih informacij s prisotnostjo zdravstvenega osebja v programu.

Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA) je opravil analizo učinkov varnih sob na injicirajoče uporabnike prepovedanih drog. Analiza je pokazala da so uporabniki prepovedanih drog vključeni v program varnih sob izboljšali vedenje in prešli na bolj varne načine uporabe drog.

Zakonska podlaga za izvajanje Pilotski projekt varna soba za injiciranje drog

1. 187. člen Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 - uradno prečiščeno besedilo), ki se glasi:

(1) Kdor napelje drugega k uživanju prepovedanih drog ali prepovedanih doping snovi ali mu jih da, da jih uživa on ali kdo drug, ali kdor da na razpolago prostore za uživanje prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu ali kako drugače omogoči drugemu, da uživa prepovedane droge ali nedovoljene snovi v športu, se kaznuje z zapornom od šestih mesecev do osmih let.

(2) Kdor stori dejanje iz prvega odstavka proti več osebam, proti mladoletni osebi, duševno bolni osebi, osebi z začasno duševno motnjo, hujšo duševno zaostalostjo ali osebi, ki je v postopku odvajanja od odvisnosti ali rehabilitacije ali če stori dejanje v vzgojnih ali izobraževalnih ustanovah ali v njihovi neposredni bližini, v zaporih, v vojaških enotah, v javnih lokalih ali na javnih prireditvah, ali stori dejanje iz prvega odstavka javni uslužbenec, duhovnik, zdravnik, socialni delavec, učitelj ali vzgojitelj in pri tem izkorišča svoj položaj, se kaznuje z zaporom od enega do dvanajstih let.

(3) Prepovedane droge, nedovoljene snovi v športu in pripomočki za njihovo uživanje se vzamejo.

(4) Dejanje iz prvega in drugega odstavka tega člena ni protipravno, če storilec ravna po programu zdravljenja odvisnosti ali nadzorovane uporabe droge, ki je v skladu z zakonom potrjen in se izvaja v okviru ali pod nadzorom javnega zdravstva.

2. 7. člen Zakona o preprečevanju uporabe prepovedanih drog in o obravnavi uživalcev prepovedanih drog (Uradni list RS, št. 98/99 in 2/04), ki se glasi:

Minister, pristojen za zdravstvo, lahko na predlog Komisije Vlade Republike Slovenije za droge določi ukrepe pri uživalcih prepovedanih drog, katerih namen je preprečevanje nalezljivih bolezni ali okvar, ki jih povzroča uživanje prepovedanih drog.

Ministrstvo za zdravje je preko javnega razpisa za sofinanciranje programov varovanja in krepitev zdravja 2015/2016 izbralo Program zmanjševanja škode zaradi drog – Pilotski projekt Varna soba za injiciranje drog, ki ga izvaja Društvo za zmanjševanje škode zaradi drog Stigma. Za sofinanciranje programa je ministrstvo za obdobje dveh let namenilo 42.500,00 EUR. Program se izvaja pod nadzorom Nacionalnega inštituta za javno zdravje.